

Тімченко Н.Ф., Гупало І.В., Музичка Ю.І.,
Кучерова А.К., Лафаренко О.-Р.В.

Сучасний стан захворюваності на сифіліс у Львівській області

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького, м. Львів, Україна

Timchenko N.F., Hupalo I.V., Muzychka Y.I.,
Kucherova A.K., Lafarenko O.-R.V.

Current state of syphilis incidence in Lviv region

Danylo Halytskyi Lviv National Medical University,
Lviv, Ukraine

timchenkonataliaf@ukr.net

Вступ

Сифіліс – одна з давніх венеричних хвороб, захворювання, що викликається збудником *Treponema pallidum*, викликає мультисистемне ураження без належного лікування. Збудник сифілісу передається статевим і контактано-побутовим шляхами. Лише людина є єдиним відомим природним джерелом і резервуаром підвиду *pallidum*. Збудники не можуть прожити без хазяїна понад кілька днів [1].

Ще із 40-х рр. 20 ст. розроблені та застосовуються ефективні антибактеріальні засоби, що дозволяють цілковито вилікувати людину, запобігти прогресуванню захворювання та виникненню важких віддалених наслідків і ускладнень [2]. Незважаючи на це, у всьому світі щорічно реєструється значуща кількість випадків сифілісу серед населення.

Актуальність проблеми сифілісу зумовлена також його соціальною значущістю. Історія людства підтверджує, що захворюваність на хвороби, що передаються статевим шляхом, зокрема й на сифіліс, зростає в періоди соціальних негараздів, як-от війни, екологічні катастрофи тощо [3]. Тому нині варто бути готовим до ймовірного зростання захворюваності у Львівській області, пов'язаної зі значним територіальним переміщенням населення, довготривалими розлученнями сімей у зв'язку з евакуаційною міграцією за кордон та іншими обставинами.

Проблема поширеності, діагностики та лікування сифілісу належить до пріоритетних питань діяльності глобальної стратегії сектору охорони здоров'я. Експерти Всесвітньої організації охорони здоров'я (далі – ВООЗ) наголошують, що стан захворюваності на інфекції, що передаються статевим шляхом, потребує невідкладних дій. Особлива увага приділяється елімінації вродженого сифілісу, що має здійснюватися шляхами скринінгу та лікування всіх вагітних жінок та контролю сифілісу у критичних групах населення [4–6]. За оцінками ВООЗ, лише у 2022 р. 8 мільйонів дорослих віком від 15 до 49 років були інфіковані

сифілісом у світі [7]. У разі належного втілення стратегії ВООЗ у світі передбачається скорочення числа випадків сифілісу на 90% до 2030 р. порівняно із 2018 р. та повна елімінація передачі сифілісу від матері до дитини [4].

Мета дослідження – проаналізувати й узагальнити дані галузевої статистичної звітності про захворюваність населення на сифіліс на території України загалом і у Львівській області зокрема за останні 10 років залежно від віку, статі та місцевості проживання з метою подальшого прогнозування та розроблення профілактичних заходів для запобігання поширенню захворюваності на венеричні хвороби загалом і сифіліс зокрема.

Об'єкт і методи дослідження. Статистичні дані з питань епідеміології сифілісу протягом останніх десяти років (2014–2023 рр.) вивчені й оцінені з урахуванням типових чинників. На основі річних статистичних звітів проведені розрахунки показників поширеності, частоти, структури та динаміки захворюваності на сифіліс у Львівській області залежно від віку, статі та місцевості проживання. Методи дослідження: бібліосемантичний, медико-статистичного та структурно-логічного аналізу.

Обробка даних: статистичні дані щодо захворюваності на сифіліс за десятилітній період із 2014 по 2023 р. викопійовувалися із щорічних офіційних звітів Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ) за формою № 9 «Звіт про захворювання, які передаються статевим шляхом» [8]. Демографічні показники одержувалися з офіційних баз даних Головного управління статистики у Львівській області Державної служби статистики України. Розрахунки показників поширеності, частоти, структури та динаміки захворюваності здійснювалися за допомогою ліцензованої програми *Microsoft Excel 2013*.

Результати дослідження та їх обговорення. В Україні сумарно за останні 10 років було зареєстровано понад 24 тисячі нових випадків сифілісу. Щорічні показники коливалися від мінімуму 1 540 осіб (3,71 на

100 тис. нас.) у 2021 р. до максимуму 3 674 осіб, хворих на сифіліс (8,09 на 100 тис. нас.), у 2014 р. (табл. 1, 2). Середнє арифметичне значення за десятилітній період становило $2\,468 \pm 765$ осіб.

За даними офіційної статистики, рівень захворюваності на сифіліс в Україні характеризується загалом значним зниженням порівняно навіть з попереднім десятиліттям. Так, у 2000 р. показник поширеності сифілісу був 91,5 хворих на 100 тис. населення (45 245 осіб), у 2005 р. – 42,0 на 100 тис. (19 795 осіб), у 2010 р. – 16,3 на 100 тис. (7 459 осіб).

Показники абсолютного приросту із 2014 до 2021 р. мали щорічні негативні значення, що свідчить про зниження абсолютної кількості випадків сифілісу, які щорічно реєструвалися в Україні. У 2022–2023 рр. спостерігається злам до зростання як абсолютної кількості, так і відносних показників зареєстрованих випадків сифілісу (рис. 1).

Рівні захворюваності на сифіліс у Львівській області на 100 тис. населення є достовірно ($p < 0,001$) нижчими від таких в Україні, але за динамікою мають подібні коливання до загальноукраїнської кількості зареєстрованих випадків (рис. 2).

Найкращі значення негативних темпів приросту захворюваності на сифіліс спостерігалися у Львівській області у 2015 (–29,7%), 2019 (–18,1%) та 2021

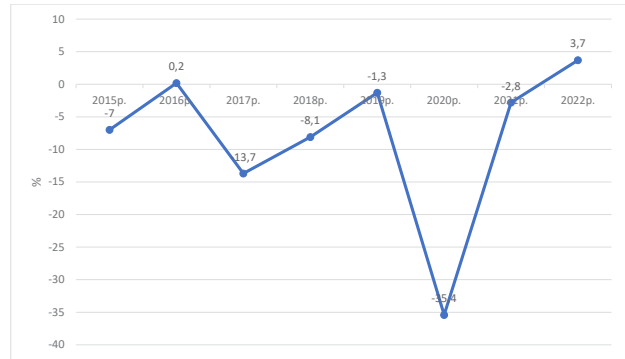

Рис. 1. Темп приросту відносних показників захворюваності населення на сифіліс в Україні на 100 тис. населення із 2015 по 2022 рр., у %

(–29,7%) рр. Стрибки підвищення кількості зареєстрованих випадків захворюваності на сифіліс спостерігалися у Львівській області у 2016 та 2022 рр. із відповідними значеннями темпів приросту +20,2 та 25,5%. Темпи приросту відносних показників захворюваності на сифіліс у Львівській області мали в багатьох випадках більшу амплітуду коливань упродовж 2015–2022 рр. порівняно з відповідними показниками по Україні (рис. 3).

Таблиця 1

Динаміка зміни кількості випадків захворювань населення на сифіліс в Україні й у Львівській області за період 2014–2023 рр., осіб

рік	Львівська область				Україна			
	абс. кількість, осіб	абс. приріст, осіб	темп росту, %	темп приросту, %	абс. кількість, осіб	абс. приріст, осіб	темп росту, %	темп приросту, %
2014 р.	121				3 674			
2015 р.	85	–36	70,2	–29,8	3 228	–446	87,9	–12,1
2016 р.	102	17	120,0	20,0	3 220	–8	99,8	–0,2
2017 р.	89	–13	87,3	–12,7	2 768	–452	86,0	–14,0
2018 р.	87	–2	97,8	–2,2	2 532	–236	91,5	–8,5
2019 р.	71	–16	81,6	–18,4	2 486	–46	98,2	–1,8
2020 р.	70	–1	98,6	–1,4	1 597	–889	64,2	–35,8
2021 р.	49	–21	70,0	–30,0	1 540	–57	96,4	–3,6
2022 р.	61	12	124,5	24,5	1 581	41	102,7	2,7
2023 р.	59	–2	96,7	–3,3	2 053	472	129,9	29,9

Таблиця 2

Динаміка зміни поширеності захворювань на сифіліс населення України та Львівської області за період 2014–2022 рр., вип. на 100 тис. населення

рік	Львівська область				Україна			
	Кількість на 100 тис.	абс приріст, на 100 тис.	темп росту, %	темп приросту, %	Кількість на 100 тис.	абс приріст, на 100 тис.	темп росту, %	темп приросту, %
2014 р.	4,77				8,09			
2015 р.	3,35	–1,4	70,3	–29,7	7,52	–0,6	93,0	–7,0
2016 р.	4,03	0,7	120,2	20,2	7,53	0,0	100,2	0,2
2017 р.	3,51	–0,5	87,3	–12,7	6,50	–1,0	86,3	–13,7
2018 р.	3,44	–0,1	97,9	–2,1	5,98	–0,5	91,9	–8,1
2019 р.	2,82	–0,6	81,9	–18,1	5,90	–0,1	98,7	–1,3
2020 р.	2,79	0,0	99,0	–1,0	3,81	–2,1	64,6	–35,4
2021 р.	1,96	–0,8	70,4	–29,6	3,71	–0,1	97,2	–2,8
2022 р.	2,46	0,5	125,5	25,5	3,84	0,1	103,7	3,7

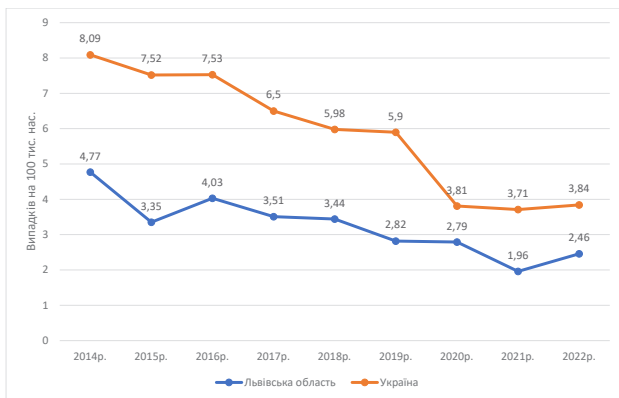

Рис. 2. Порівняння динаміки відносних показників захворюваності на сифіліс у Львівській області та в Україні із 2014 по 2022 р., випадків на 100 тис. населення

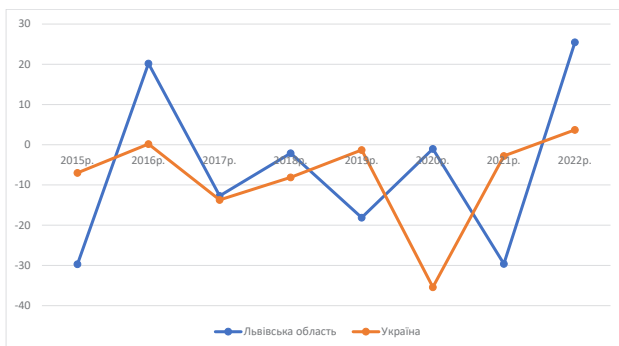

Рис. 3. Порівняння темпів приросту відносних показників захворюваності на сифіліс у Львівській області та в Україні на 100 тис. населення із 2015 по 2022 р., у %

В Україні показник захворюваності на сифіліс населення чоловічої статі за аналізований період 2014–2022 рр. щорічно був вищим порівняно з рівнями захворюваності на сифіліс серед населення жіночої статі, зі співвідношеннями від 1,1:1,0 у 2014 р. до 1,9:1,0 у 2022 р. У віковій структурі нових випадків сифілісу серед чоловічого населення переважали групи 40–59 років, тоді як серед жіночого населення – віковий період 30–39 років (табл. 3).

У Львівській області для вікової структури захворюваності на сифіліс серед чоловіків та жінок віковою групою, що переважала, було населення віком 40–59 років (табл. 4). Відмінність співвідношення кількості зареєстрованих випадків сифілітичної інфекції між чоловіками та жінками у Львівській області була значно вищою, ніж загальна по Україні, за аналізований період мала тенденцію до зростання від 1,2:1,0 у 2014 р. до 9,2:1,0 у 2022 р. (рис. 4). Відмінність відносних показників зареєстрованих випадків захворюваності на сифіліс є достовірною ($p < 0,001$).

Відмінність між відносними показниками захворюваності в осіб, що проживають у міській і сільській місцевості, загалом не є статистично вірогідною для Львівської області та відрізняється по роках. Так, відносний показник кількості захворювань на сифіліс у сільській місцевості був вищим у 2014, 2016 та 2017 рр. і мав тенденцію до зниження в наступні роки з досягненням значення 1,14 на 100 тис. сільського населення проти 3,30 на 100 тис. міського населення.

Показники захворюваності населення на сифіліс в Україні загалом і Львівській області зокрема є значно нижчими, ніж у багатьох країнах світу, зокрема й у країнах Євросоюзу [9]. Але фахівці застерігають від ейфорії щодо цього, бо в Україні активно розвивається

Таблиця 3

Розподіл чисельності випадків захворювань на сифіліс за віком і статтю в Україні за період 2014–2023 рр., осіб

Рік	Стать	Усього	Вік								
			0–14 р. включно	15–19 р.	з них 15–17 р.	20–24 р.	25–29 р.	30–34 р.	35–39 р.	40–59 р.	60 і старше
2023 р.	ч.	1 344	1	34	6	140	141	161	187	596	84
	ж.	709	1	25	10	59	54	91	100	335	44
2022 р.	ч.	1 020	3	21	5	105	128	150	148	406	59
	ж.	561	5	12	4	27	69	71	87	244	46
2021 р.	ч.	942	2	38	8	128	112	156	125	316	65
	ж.	598	1	21	11	38	66	66	107	269	30
2020 р.	ч.	937	2	21	2	104	107	151	137	354	61
	ж.	660	2	16	6	53	48	100	125	270	46
2019 р.	ч.	1 419	1	28	7	115	151	176	228	600	120
	ж.	1 067	5	22	5	65	83	167	194	442	89
2018 р.	ч.	1 404	7	31	9	105	157	193	213	588	110
	ж.	1 128	4	42	15	94	139	156	196	408	89
2017 р.	ч.	1 482	8	33	10	119	185	192	219	586	140
	ж.	1 286	7	56	21	171	188	184	196	383	101
2016 р.	ч.	1 815	11	47	8	170	250	268	256	691	122
	ж.	1 405	11	70	22	201	204	224	209	419	67
2015 р.	ч.	1 868	13	32	7	158	262	304	352	635	112
	ж.	1 360	8	73	26	220	233	207	184	361	74
2014 р.	ч.	1 937	8	46	13	177	294	316	304	680	112
	ж.	1 737	9	116	49	283	261	273	238	478	79

Таблиця 4

Розподіл чисельності випадків захворювань на сифіліс за віком та статтю у Львівській області за період 2014–2023 рр., осіб

Рік	Стать	Усього	Вік								
			0–14 р. включно	15–19 р.	з них 15–17 р.	20–24 р.	25–29 р.	30–34 р.	35–39 р.	40–59 р.	60 і старше
2023 р.	ч.	49	0	8	0	6	8	7	3	16	1
	ж.	10	0	0	0	2	1	2	1	2	2
2022 р.	ч.	55	0	2	1	7	13	10	8	13	2
	ж.	6	0	0	0	0	3	0	0	3	0
2021 р.	ч.	39	0	6	1	8	4	7	2	9	3
	ж.	10	0	0	0	0	0	1	1	8	0
2020 р.	ч.	58	0	1	0	10	10	5	11	19	2
	ж.	12	0	0	0	3	0	2	3	4	0
2019 р.	ч.	46	0	4	0	8	8	7	3	13	3
	ж.	25	0	0	0	1	0	4	1	16	3
2018 р.	ч.	61	1	2	0	7	9	5	7	23	7
	ж.	26	0	1	0	1	5	4	3	9	3
2017 р.	ч.	67	1	1	0	4	8	8	6	34	5
	ж.	22	1	0	0	2	0	1	3	11	4
2016 р.	ч.	67	2	0	0	2	8	9	12	28	6
	ж.	35	0	0	0	4	5	4	6	14	2
2015 р.	ч.	54	0	2	0	2	6	7	13	20	4
	ж.	31	0	1	1	5	3	3	1	15	3
2014 р.	ч.	66	0	1	1	1	15	7	11	29	2
	ж.	55	0	3	2	7	7	10	7	19	2

Таблиця 5

Динаміка зміни поширеності захворювань на сифіліс серед населення Львівської області за період 2014–2022 рр. з урахуванням статевих розподілу та місцевості проживання, випадків на 100 тис. населення

рік	Місцевість проживання, к-ть на 100 тис.		Статевий розподіл, к-ть на 100 тис.	
	міська місцевість	сільська місцевість	чол.	жін.
2014 р.	4,66	4,94	5,49	4,12
2015 р.	3,69	2,83	4,49	2,32
2016 р.	3,95	4,15	5,58	2,63
2017 р.	3,24	3,94	5,58	1,65
2018 р.	3,50	3,34	5,09	1,96
2019 р.	3,77	1,32	3,85	1,89
2020 р.	3,20	2,15	4,87	0,91
2021 р.	2,75	0,72	3,30	0,76
2022 р.	3,30	1,14	4,69	0,46

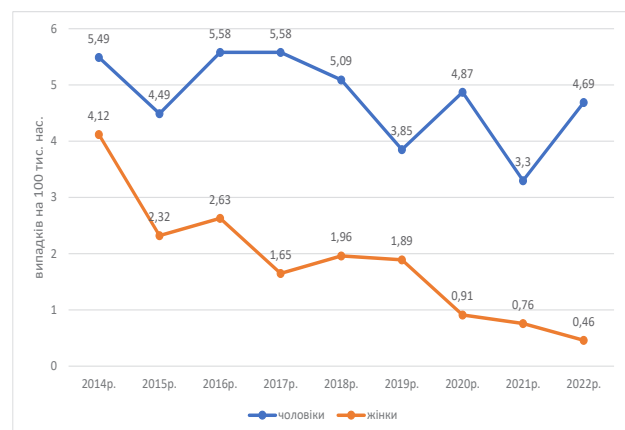

Рис. 4. Динаміка зміни поширеності захворювань на сифіліс населення Львівської області за період 2014–2022 рр. з урахуванням статевих розподілу, вип. на 100 тис. населення

мережа приватних медичних закладів, що надають допомогу населенню. Оскільки суворість дотримання вимог включення їхньої статистики до офіційної звітності з обліку інфекцій, що передаються статевим шляхом, досі не врегульовано на належному рівні, справжня епідемічна ситуація із сифілісу в Україні може бути гіршою [7].

Перспективи подальших досліджень

Перспективи подальших досліджень пов'язані з установленням та визначенням впливу

соціально-демографічних, соціально-економічних, медичних, епідеміологічних і поведінкових чинників ризику захворюваності на сифіліс. Отримані результати можуть послужити підґрунтям для розроблення профілактичних заходів щодо запобігання поширенню сифілісу.

Висновки

1. Незважаючи на наявність ефективних засобів виявлення та лікування, у Львівській області, як і в Україні й в усьому світі загалом, щорічно реєструється значима кількість випадків сифілісу серед населення.

2. За даними офіційної статистики, рівень захворюваності на сифіліс у Львівській області зокрема та в Україні загалом характеризується значним зниженням порівняно з попереднім десятиліттям.

3. Рівні захворюваності на сифіліс у Львівській області в розрахунку на 100 тис. населення впродовж останніх десяти років є достовірно ($p < 0,001$) нижчими від таких в Україні.

4. У віковій структурі захворюваності на сифіліс як серед чоловіків, так і серед жінок переважає вікова група 40–59 років. Статева відмінність відношення кількості зареєстрованих випадків сифілітичної інфекції між чоловіками та жінками є значно вищою у Львівській

області, ніж загальна по Україні, за аналізований період має тенденцію до зростання від 1,2:1,0 у 2014 р. до 9,2:1,0 у 2022 р. Відмінність відносних показників зареєстрованих випадків захворюваності на сифіліс між різними статями є достовірною ($p < 0,001$).

5. Відмінність між відносними показниками захворюваності в осіб, що проживають у міській і сільській місцевості, загалом не є статистично вірогідною для Львівської області та відрізняється за роками дослідження, проте має тенденцію до зниження від 4,66 до 3,30 випадків на 100 тис. міського населення та від 4,94 до 1,14 випадків на 100 тис. сільського населення у 2014 та 2022 рр. відповідно.

Література

1. Tkach VY, Hryb VA, Voloshynovych MS, Kozoriz AB, Chekhovska VB, Vivcharenko OS. Clinical case of latent cerebral meningovascular syphilis. *Ukr J Dermatol Venerol Cosmetol* [Інтернет]. 30 вересня 2023 р. [цитовано 25 січня 2025 р.]; (3): 46–8. Доступно на: <https://doi.org/10.30978/ujdvk2023-3-46>.
2. Bondar SA, Nalizhitiy AA, Garmash LL, Pichkur OM, Kachula SO. Errors in the diagnosis of syphilitic infection. *Rep Vinnytsia National Med Univ* [Інтернет]. 28 грудня 2020 р. [цитовано 25 січня 2025 р.]; 24 (4): 679–83. Доступно на: [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2020-24\(4\)-21](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2020-24(4)-21).
3. Sviatenko TV, Zakharov SV, Zakharov VK. Epidemiological, diagnostic and medical-social aspects of latent syphilis. *Ukr J Dermatol Venerol Cosmetol* [Інтернет]. 30 грудня 2024 р. [цитовано 25 січня 2025 р.]; (4): 23–30. Доступно на: <https://doi.org/10.30978/ujdvk2024-4-23>.
4. Global health sector strategy on Sexually Transmitted Infections, 2016–2021. Towards ending STIs. WHO/RHR/16.09. 2016. 64 p. Доступно на: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/246296/WHO-RHR-16.09-eng.pdf?sequence=1>.
5. Sexually transmitted infections (STIs). Key facts. WHO. 21 May 2024. Доступно на: [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-\(stis\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-(stis)).
6. Timchenko, N., & Gutor, T. Dynamics of miscarriage among the female population of fertile age in Ukraine and in Lviv region in 2014–2021. *Acta Medica Leopoliensia*. 2022; 28 (3–4), 72–86. Доступно на: <https://doi.org/10.25040/aml2022.3-4.072>.
7. WHO guideline on syphilis screening and treatment for pregnant women. 2017. WHO. ISBN: 9789241550093. 47 p. Доступно на: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/259003/9789241550093-eng.pdf?sequence=1>.
8. Центр громадського здоров'я України / МОЗ [Інтернет]. Оксана Кошалко про вплив інфекцій, які передаються статевим шляхом на здоров'я населення / Центр громадського здоров'я; [цитовано 25 січня 2025 р.]. Доступно на: <https://phc.org.ua/news/oksan-koshalko-pro-vpliv-infekciy-yaki-peredayutsya-statevim-shlyakhom-na-zdorovya-naselennya#>.
9. GBD 2019 Diseases and Injuries Collaborators. Global burden of 369 diseases and injuries in 204 countries and territories, 1990–2019: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2019. *Lancet*. 2020 Oct 17; 396 (10258): 1204–1222. DOI: 10.1016/S0140-6736(20)30925-9. Erratum in: *Lancet*. 2020 Nov 14; 396 (10262): 1562. DOI: 10.1016/S0140-6736(20)32226-1. PMID: 33069326; PMCID: PMC7567026.

References

1. Tkach VY, Hryb VA, Voloshynovych MS, Kozoriz AB, Chekhovska VB, Vivcharenko OS. Clinical case of latent cerebral meningovascular syphilis. *Ukr J Dermatol Venerol Cosmetol* [Internet]. 30 Sep 2023 [cited 25 Jan 2025]; (3): 46–8. Available at: <https://doi.org/10.30978/ujdvk2023-3-46>.
2. Bondar SA, Nalizhitiy AA, Garmash LL, Pichkur OM, Kachula SO. Errors in the diagnosis of syphilitic infection. *Rep Vinnytsia National Med Univ* [Internet]. 28 Dec 2020 [cited 25 Jan 2025]; 24 (4): 679–83. Available at: [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2020-24\(4\)-21](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2020-24(4)-21).
3. Sviatenko TV, Zakharov SV, Zakharov VK. Epidemiological, diagnostic and medical-social aspects of latent syphilis. *Ukr J Dermatol Venerol Cosmetol* [Internet]. 30 Dec. 2024 [cited 25 Jan. 2025]; (4): 23–30. Available at: <https://doi.org/10.30978/ujdvk2024-4-23>.
4. Global health sector strategy on Sexually Transmitted Infections, 2016–2021. Towards ending STIs. WHO/RHR/16.09. 2016. 64 p. Available at: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/246296/WHO-RHR-16.09-eng.pdf?sequence=1>
5. Sexually transmitted infections (STIs). Key facts. WHO. 21 May 2024. Available at: [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-\(stis\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-(stis)).
6. Timchenko, N., & Gutor, T. Dynamics of miscarriage among the female population of fertile age in Ukraine and in Lviv region in 2014–2021. *Acta Medica Leopoliensia*. 2022; 28 (3–4), 72–86. <https://doi.org/10.25040/aml2022.3-4.072>.
7. WHO guideline on syphilis screening and treatment for pregnant women. 2017. WHO. ISBN: 9789241550093. 47p. Available at: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/259003/9789241550093-eng.pdf?sequence=1>.
8. Center for Public Health of Ukraine | Ministry of Health [Internet]. Oksana Koshalko on the impact of sexually transmitted infections on the health of the population / Public Health Center; [cited 25 Jan. 2025]. Available at: <https://phc.org.ua/news/oksan-koshalko-pro-vpliv-infekciy-yaki-peredayutsya-statevim-shlyakhom-na-zdorovya-naselennya#>. (in Ukrainian).
9. GBD 2019 Diseases and Injuries Collaborators. Global burden of 369 diseases and injuries in 204 countries and territories, 1990–2019: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2019. *Lancet*. 2020 Oct 17; 396 (10258): 1204–1222. DOI: 10.1016/S0140-6736(20)30925-9. Erratum in: *Lancet*. 2020 Nov 14; 396 (10262): 1562. DOI: 10.1016/S0140-6736(20)32226-1. PMID: 33069326; PMCID: PMC7567026.

Мета: проаналізувати й узагальнити статистичні данні про захворюваність на сифіліс на території України загалом і у Львівській області зокрема за останніх 10 років залежно від віку, статі та місцевості проживання з метою подальшого прогнозування та розроблення профілактичних заходів щодо поширення захворюваності на венеричні захворювання загалом і сифіліс зокрема.

Матеріали та методи. Дані медичної статистики щодо захворюваності на сифіліс та демографічні дані за десятилітній період із 2014 по 2023 роки. У роботі застосовано бібліосемантичний метод, методи структурно-логічного та медико-статистичного аналізу.

Результати. Аналіз статистичних даних виявив такі закономірності захворюваності на сифіліс у Львівській області: рівні захворюваності на сифіліс у Львівській області на 100 тисяч населення впродовж останніх десяти років є достовірно ($p < 0,001$) нижчими від таких в Україні; у віковій структурі захворюваності на сифіліс як чоловіків, так і жінок переважає вікова група 40–59 років. Статеві відмінності відношення захворюваності між чоловіками та жінками щодо кількості зареєстрованих випадків сифілітичної інфекції є значно вищою у Львівській області, ніж загалом по Україні, має тенденцію до зростання впродовж останнього десятиліття від 1,2:1,0 у 2014 році до 9,2:1,0 у 2022 році. Відмінність відносних показників зареєстрованих випадків захворюваності на сифіліс для чоловіків є достовірно вищою, ніж у жінок ($p < 0,001$). Відмінність між відносними показниками захворюваності на сифіліс в осіб, що проживають у міській і сільській місцевості, має тенденцію до зниження в останні роки (2018–2022 роки) з досягненням значення 1,14 на 100 тисяч сільського населення проти 3,30 на 100 тисяч міського населення у 2022 році.

Висновки. Отримані дані мають бути використані для прогнозування та розроблення профілактичних заходів для запобігання поширенню захворюваності на венеричні захворювання загалом і сифіліс зокрема.

Ключові слова: сифіліс, динаміка захворюваності, темп приросту.

Purpose: to analyze and summarize statistical data on syphilis incidence in Ukraine and the Lviv region over the past 10 years, considering age, gender, and place of residence to predict further and develop preventive measures to combat the spread of sexually transmitted diseases and syphilis in particular.

Materials and methods. The study used medical statistical data on syphilis incidence and demographic data for the ten-year period from 2014 to 2023. It calculated prevalence rates, frequency, structure, and trends in morbidity.

Bibliosemantic method and methods of structural and logical analysis, and medical and statistical analysis were applied.

Results. Analysis of statistical data revealed the following patterns of syphilis incidence in the Lviv region: syphilis incidence rates in the Lviv region per 100 000 population over the past ten years are significantly ($p < 0,001$) lower than the national rates in Ukraine; in terms of age distribution of the incidence of syphilis, the 40–59 age group predominates among both men and women. Gender differences in the number of registered cases of syphilis are significantly higher in the Lviv region compared to Ukraine as a whole with a tendency to increase disparity over the last decade, rising from 1,2:1,0 in 2014 to 9,2:1,0 in 2022. Relative incidence rates of syphilis among men were significantly higher than among women ($p < 0,001$). The difference in syphilis incidence rates between urban and rural populations has shown a downward trend in recent years (2018–2022), reaching 1,14 cases per 100 000 rural residents versus 3,30 cases per 100 000 urban residents in 2022.

Conclusions. The obtained data must be used to predict and develop preventive measures for the spread of sexually transmitted diseases, particularly syphilis.

Key words: syphilis, incidence dynamics, growth rate.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflict of interest: absent.

Відомості про авторів

Тімченко Наталія Федорівна – PhD, старший викладач кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького; вул. Зелена, 12, м. Львів, Україна, 79005.

timchenkonataliaf@ukr.net, ORCID ID 0000-0002-4709-226X.

Гупало Ірина Володимирівна – асистент кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького; вул. Зелена, 12, м. Львів, Україна, 79005.

irahup@gmail.com, ORCID ID 0000-0002-9247-8751.

Музичка Юрій Іванович – асистент кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького; вул. Зелена, 12, м. Львів, Україна, 79005.

muzickaaurij0@gmail.com, ORCID ID 0009-0000-6775-1421.

Кучерова Анна Костянтинівна – студентка 6 курсу Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького; вул. Зелена, 12, м. Львів, Україна, 79005.

aniakucheroval74@gmail.com, ORCID ID 0009-0000-3882-5508.

Лафаренко Олександр-Роман Васильович – лікар-інтерн факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького; вул. Пекарська, 69, м. Львів, Україна, 79010.

oleksandr1fh@gmail.com, ORCID ID 0009-0000-2492-7431.

Стаття надійшла до редакції 28.01.2025

Дата першого рішення 31.01.2025

Стаття подана до друку 25.02.2025